

Molslaboratoriet i vinterklæder. Morten DD. Hansen

Kære medlem af Danmarks Vilde Natur,

Vi starter med en servicemeddelelse: Alle burde have modtaget mail om kontingentindbetaling for 2023. Tjek din indbakke eller spamfolder hvis du har misset den. Vi glæder os til endnu et år i naturens ringhjørne, og håber at du stadig vil støtte vores arbejde for en større og vildere natur!

Arrangementer i lokalafdelingerne

Der er kommet dato og sted for arrangement i lokalafdeling Midtsjælland, hvor alle medlemmer af foreningen, uanset bopæl, naturligvis er velkomne. Vi håber at få flere datoer på plads for andre lokalafdelinger inden længe. Se mere nedenfor, vi håber på at se dig!

Mød os på Naturmødet i Hirtshals

DVN bliver stærkt repræsenteret på naturmødet, og måske du har lyst til at komme og hilse på? Læs mere om tid og sted og find link til Naturmødet nedenfor.

Nyt fast indslag i nyhedsbrevet: "Klog på Vildskab"

I DVN tager vi naturdannelsen alvorligt, og i den anledning bringer vi det første af en række indlæg om de store græsseres funktion i landskabet. Økologiske systemer og processer er komplekse størrelser, og det kan være svært at finde hoved og hale i de mangeartede effekter græsserne har. I det aktuelle indslag problematiserer vi politikernes prioritering af at udsætte ikke-reproducerende dyr, og i de kommende nyhedsbreve følger vi op: Hvorfor er det f.eks. vigtigt at dyrene har naturlig adfærd, store arealer og fluktuerende bestande? Læs med og bliv meget klogere.

Naturgenopretning på Knudshoved Odde

I samme naturdannelsesånd har DVN, med Jens Lykkebo og Per Sidor som spydspids, produceret en lille film om biodiversiteten i den genoprettede natur

på Knudshoved Odde i Vordingborg. Se linket til filmen og smukke billeder fra arealerne nedenfor. Måske et oplagt udflugtsmål til foråret?

DVN fylder 1 år

Vi er lige ved at runde foreningens 1 års fødselsdag, og det er på tide med en lille status. Vi har derfor skrevet lidt om dannelsen af foreningen og de resultater vi har opnået i det første år, samt det kommende års arbejde, der er i fuld gang. Det kan du læse mere om nedenfor.

Rigtig god læselyst!

Arrangementer i lokalafdelingerne

DVN Midtsjælland:

Tur i Bøtø med Danmarks Vilde Natur fredag d. 9 juni, kl. 14-17

Guldborgsund Kommune har siden 2017 forvaltet Bøtøskoven for Den Danske Naturfond. Bøtøskoven er på ca. 150 ha. I 2021 blev samarbejdsaftalen udvidet til også at omfatte ca 130 ha i Bøtø Nor. Hvor Bøtøskoven er blevet til en lysåben græsningsskov, er Bøtø Nor et mosaik landskab af våde og tørre naturtyper. Området er særligt kendt for at have bestande af de sjældne sommerfugle sort ildfugl og spejlbredpande. Det er Guldborgsund Kommune, der ejer flokkene af vilde heste.

Vi vil bede om forhåndstilmelding:

Skriv til midtsjl@danmarksvildenatur.dk, så vi kan fortælle kommunen hvor mange guider, de skal stille med. Vi mødes ved: P-plads ved Bøtøskoven - ved hovedindgangen mod øst. GPS adresse Bøtø Ringvej 50, 4873 Væggerløse

DVN med De Unge Biodiversitetsambassadører på Naturmødet

Har du hørt om Naturmødet? Det er naturens folkemøde, hvor alle kan komme med interesse i naturen kan komme og møde politikere, grønne organisationer og andre med interesse i naturen. Der er foredrag, musik, events, ture, pavillonkaffe, debatter, prisuddelinger og meget mere og du kan møde det meste af DVNs bestyrelse i vores fælles stand med De Unge Biodiversitetsambassadører eller ved vores indslag på en af scenerne. Det foregår i Hirtshals, 11-13 maj 2023. Læs mere på Naturmødets hjemmeside her: [Naturmødet](https://naturmødet.dk)

Vilde heste på Molslaboratoriet. Morten DD Hansen

Klog på Vildskab

Velkommen til vores nye faste indslag, hvor vi vil gøre dig meget klogere på den vilde natur. Vi starter lige midt i stridens kerne: de store græssende dyr. I dette indslag vil Bjarne Mahler Schou og Karen Schousboe tage hul på problematikken om de ikke-reproducerende dyr i naturnationalparkerne, og det vil blive yderligere udfoldet med fokus på dyrenes naturhistorie, adfærd, nøglefunktioner i økosystemerne mm. i de kommende nyhedsbreve.

Store græssende dyr uden unger - Er det nu også så smart?

De fleste forældre har formentlig oplevet, at deres børn råber "stands!", når man i bil, på cykel eller til fods kommer forbi folde med føl eller kalve. At dyrebørn har X-factor, er ikke nogen nyhed. Zoo's over hele verden annoncerer når der er familieførøgelse. I nogle tilfælde når dyrebørn helt frem til nyhederne i TV. Dyrebørn er populære!

De kommende naturnationalparker (nnp'erne) får ingen føl eller kalve. Det er politisk besluttet, at de okser og heste som udsættes i nnp'erne skal være ikke-reproducerende dyr. Danmarks nye naturflagskibe er ellers blevet solgt ind som områder hvor naturen sættes over alt andet. Men naturlig adfærd i form af yngelpleje, naturlig flokdannelse, parring og familiestruktur med ledetyre og førerhingste, kalve og føls leg tæller åbenbart ikke som natur - på trods af, at heste og okser er naturligt hjemmehørende på vores breddegrader.

De fleste har nok set heste eller okser udfolde sig som husdyr, men deres domesticerede adfærd er meget anderledes end den adfærd de udviser når de lever frit. Dyr der lever frit har en helt anden statur. De er årvågne, de holder afstand, de slås om retten til at parre sig, de danner selv deres flokke og fouragerer hvor de har lyst og spiser det de vil. De finder de bedste steder at grave efter mineraler, de holder jorden bar på de bedste steder at rulle sig i støvet, de holder vegetationen kort og frisk på de bedste nippe-arealer og de slider grundigt på de bedste klø-træer. På den måde bliver de en vigtig del af naturens dynamik - de former og påvirker det landskab de lever i.

Det tager tamme heste og okser flere generationer at lære at leve frit og selv finde føden. Hovedparten af heste som anvendes som græssere i danske naturprojekter stammer derfor fra en gruppe exmoor ponyer som blev udsat på Tærø i midten af 60'erne, og som er vant til at klare sig selv. Andre er kommet fra udenlandske projekter. Det samme gælder for okserne som typiske er galloway, der i århundreder har levet som halvilde dyr i de skotske bjerge.

I Danmark har vi, som følge deraf, nogle få hundrede dyr med de rette generhvervede kompetencer. Beslutningen om, at der i nnp'erne skal udsættes kastrerede dyr, rejser således flere etiske spørgsmål, hvoraf det væsentligste må være om det er rimeligt, at vi vil kaste os ud i at kastrere så mange exmoor ponyer og galloway, som skal anvendes i nnp'erne.

Det siger sig selv at vi skal have mange dyr, så det helt store spørgsmål bliver derfor; Hvad gør vi, når de kastrerede dyr der udsættes, er udtjente og skal erstattes med unge dyr? Hvor skal nye dyr komme fra? Mener politikerne alvorligt, at vi skal opretholde en avlsdyrproduktion på landbrugsjord, for at have nok dyr til at udskifte bestandene i nnp'erne, efterhånden som de ældes? Det bliver det rene galimatias når man tænker på at nnp'erne er glimrende arealer for dyrene at leve et vildt liv *og formere sig på*.

Helt skørt risikerer det at blive, når de udsatte dyr allerede vil være domesticerede i en eller anden grad: de vil sandsynligvis være så vant til mennesker at man må forvente at de er opsøgende, og de vil ikke have erhvervet sig kompetencer til at klare sig selv. Alle disse problemer kan undgås ved at bruge reproducerende bestande.

I det hele taget bliver vi nødt til at spørge vores politikere, om det skal være vores rolle at kastrere biodiversiteten i naturen; skal vi snitte kønsorganerne af hugormene, gensplejse flåterne så der kun kommer hanner eller kaste p-piller ud til råvildtet?

Kalve og føl har til alle tider tiltrukket sig opmærksomhed og budt på sjove og spændende oplevelser for børn i alle aldre. Hvorfor man har valgt at afskære danskerne fra oplevelser, der helt åbenlyst kan gøre nnp'erne til en folkelig succes, må stå hen i det uvisse.

Læs mere om de store græssere i næste nyhedsbrev!

Film om Knudshoved Odde

DVN-Video præsenterer: Knudshoved Odde - et vildt naturprojekt.

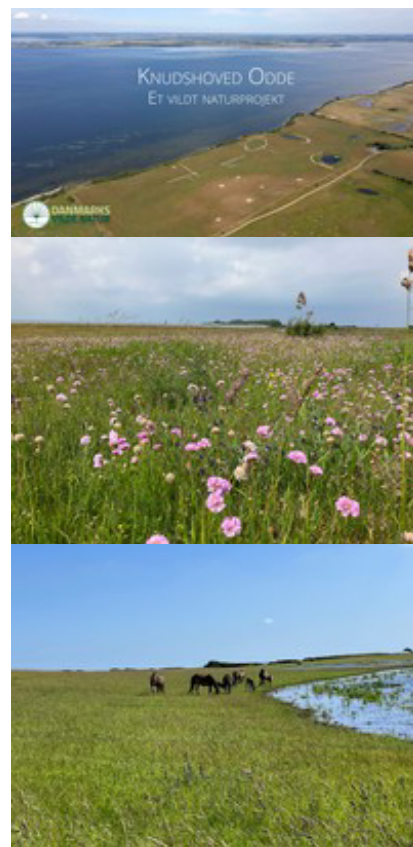
Et nyt gennemtænkt naturprojekt med fokus på biodiversitet og vild natur, hvor også privat jord gøres vild igen. Vordingborg kommune vandt i 2022 Miljøministeriets konkurrencen om at blive Danmarks vildeste kommune, hvor dette projekt var afgørende.

På tidligere landbrugsarealer, tilhørende Rosenfeldt Gods, genoprettes naturen med bla. podninger og udsåninger af lokale blomsterfrø, gendannelse af vandhuller og naturlig hydrologi og store græssere i form af heste og kvæg, der skal leve hele deres liv på arealerne. Det er en meget lærerig proces, og allerede efter få år høster projektet point på biodiversiteten, hvor der før blev høstet korn.

Se videoen [her](#)

Se mere om projektet [her](#)

Se mere om Danmarks Vildeste kommune [her](#)

Molslaboratoriet, Morten DD Hansen.

Årets gang i Danmarks Vilde Natur

Hvis du har været med, fra vi stiftede foreningen i begyndelsen af 2022, vil du vide, at foreningen delvis er født som et modsvar til en ret heftig modstand imod nationalparker og (gen)indførelsen af vild og selvforvaltende natur. Modstanden kom massivt til udtryk på de sociale medier, hvor forskellige interessenter og brugere af naturen beskød forskere og politikere med alverdens argumenter om, at naturen havde det fint, eller kunne anlægges et andet sted, end hvor interessenterne lige boede eller brugte naturen. Man kalder fænomenet for NIMBY: Not In My Back Yard.

Så overvældende er dette fænomen, at forstandige folk, i et forsøg på at undgå ændringer i brugsret, færden og privilegier i naturen, forfalder til at gribe efter halmstrå, der kan underbygge deres egen sag, uagtet lødigheden af disse halmstrå. Vi har derfor måtte lægge øre til, at Rødlisten skulle være et falsum, at biodiversiteten i virkeligheden skulle være i fremgang, at heste og kvæg ikke hører til i den danske natur (og ikke kan overleve her..!), at vores myndigheder og forskere skulle ønske sig at vanrøgte dyr for at tilgodese nogle biller, at biologerne har økonomisk interesse i rewilding, at vildbestande kun kan klare sig, hvis der er sat jægere til at regulere dem, at urørt skov er skidt for klimaet, samt at produktionsskov både er godt for klima og biodiversitet, bare for at nævne nogle af de mest hyppige påstande der bæres til bålet for at undgå ændringer i status quo. Som yderligere brænde blev billeder og historier om vanrøgtede dyr delt i vildskab i enhver tråd om naturen, og man skulle kende de danske dyrehold og arealer ualmindeligt godt, for at hitte rede i hvor billederne var fra, og om påstandene holdt vand. Det tager et sekund at udbrede en falsk historie, og det tager timer af faglige modsvar og gensvar at tilbagevise det, hvilket mange af vores medlemmer fik at mærke i debatten; de samme

gamle historier poppede op igen og igen, og jo værre billederne af døde vanrøgtede dyr var, jo mere vind i sejlene fik de.

Efterhånden som debatten tog fart, stod det også klart, at natur ikke bare er natur, og at selv vores allersårbareste og dyrebareste natur er forholdsvis dårligt beskyttet af de eksisterende regler og paradigmer. Fredninger af naturområder er ofte af hensyn til noget andet end natur; vi freder rask væk landskaber i håb om at kunne fryse dem i deres nuværende form, uden tanke på naturlige dynamikker og livskrav fra arterne der bebor landskabet. Internationale forpligtelser, som f.eks. Natura 2000-arealer indeholder både landbrugsarealer og produktionskove, og de papirtynde nationalparker er blot streger på kort, indenfor hvilke store byer, industri, skovbrug, landbrug og en smule natur bor sammen. Vi dumper med et brag enhver evaluering fra EU, og over 90% af vores natur - det der faktisk ER natur - er i dårlig tilstand. Vi har altså ikke blot mistet naturen, vi har også misforvaltet den smule vi har tilbage, og det har nok gjort ondt i mangt et grønt hjerte at erkende, at vores lille miljøbevidste land, skulle vise sig at være én af de dårligste i klassen.

At den store vilde natur i dén grad er blevet væk i vores land kom måske ikke som en overraskelse for de fleste, for hvem har hørt om dansk safari? At vi har muligheden for at få den tilbage, er dog nok kommet som lidt af en åbenbaring for mange. Den store palette af fauna der engang huserede på disse breddegrader kan komme igen, og med den, mange af de dynamikker og nicher der giver plads til de små arter, som danskerne har forbundet med naturen altid: fuglene, sommerfuglene, orkideerne, billerne, padderne. Vi kan også se en længsel efter den tabte natur; de store dyr og deres frie liv er en naturattraktion uden lige på Sydlangeland, i Lille Vildmose, på Molslaboratoriet, i Almindindingen og alle steder hvor den får plads. Hvis vi vil, kan vi genskabe meget store arealer hvor vildheste, vilde okser, elge, krondyr, vildsvin, bison og ulv kan boltre sig, og med tiden kan andre arter som vildæsler, vandbøfler og den genskabte urokse måske udvide paletten.

I kølvandet på debatten og øjenåbningerne stod det klart, at den vilde natur havde brug for sin egen stemme. Der er intet at udsætte på andre grønne organisationers arbejde eller intentioner, men ingen andre har den store, sammenhængende, selvforvaltende natur som bærende målsætning. Derfor var der et oplagt hul at udfylde ved at give den vilde natur sin egen stemme, og fra ide til konstituering gik kun få uger før Danmarks Vilde Natur så dagens lys.

Stemmer var der i øvrigt nok af, for kyndige folk fra hele landet var allerede af egen kraft i gang med at imødegå den massive strøm af misinformation, der flød til både almindelige medier og på de sociale medier. Det var derfor ikke svært at samle de fornødne kræfter til dannelsen af en forening, og ad den vej lirke sig til demokratisk indflydelse på beslutningerne om naturen.

Vi havde fra start håbet at kunne opnå høringsberettigelse i forskellige naturmæssige sammenhænge, og i øvrigt kunne organisere læserbreve og kronikker til dagspressen, for at få historien om den meget store opbakning til naturnationalparkerne ud som modsvar til støjen fra de højlydte naturmodstandere. Det er blevet til ikke færre end 13 artikler, debatindlæg og kronikker, som alle kom ud allerede før vi gik på sommerferie. Med oprettelsen af lokalafdelinger i hele landet og behørigt gøren omærksom på vores aktiviteter overfor Naturstyrelsen, kom vi desuden hurtigt med i projektgrupper for de fleste naturnationalparker, og dermed er der en stemme for den vilde natur,

som modvægt til de mange NIMBY-ramte brugergrupper. Det er vi enormt stolte af!

En anden fordel ved foreningens dannelse, er simpelthen at vi kan dukke op til vælgermøder og naturvandring og ytre os som forening med knap 700 medlemmer i ryggen, i stedet for som enkeltpersoner. Vi har oven i købet rigtig mange naturfaglige kapaciteter, der stiller deres tid og stemme til rådighed ved disse arrangementer, så vi efterhånden er kendte ansigter hos både Naturstyrelsen og i det politiske lag, samt hos vores gode venner i de andre grønne organisationer.

Vi har taget hul på det nye år i samarbejde med vores gode venner i naturalliancen, og de første møder om Naturens Lov har fundet sted. Der bliver nok at gøre; Regeringen har meldt ud, at der skal udpeges flere naturnationalparker, hvilket vi kun er glade for, men samtidig ser det ud til, at de marine naturnationalparker er sløjftet. Det samme gælder skammelig for det trawlforbud, der stod til at indtræde ved årsskiftet.

Det er ganske forstemmende signaler om prioriteringen af havets natur. Nok ligger det meste gemt under overfladen, men ingen kan vel længere være i tvivl om vores farvandes helt utroligt ringe økologiske tilstand samt årsagerne hertil: massiv næringsforurening og overfiskeri gennem det sidste århundrede. Hvis ikke vi kan få plads til den vilde og selvforvaltende natur i havet, hvordan skal vi så nogensinde gøres os forhåbninger om at finde viljen til den nødvendige plads på landjorden, kunne man spørge vores politikere. Det er helt afgørende at Naturens Lov fastsætter bindende mål for regeringen, og at Danmark byder ambitiøst ind i de internationale aftaler vi er forpligtet på. Det vil vi i DVN gøre vores til at få igennem.

Vi afventer stadig nyt fra den nyudnævnte miljøminister, Magnus Heunicke, om arbejdet med de allerede vedtagne naturnationalparker. Vi ved at Naturstyrelsen står klar til at tage de næste skridt, så snart der kommer en melding. DVNs repræsentanter i projektgupperne står også klar til at være med, og venter kun på mødeindkaldelserne fra Naturstyrelsen. Vi vil presse på for at NNP Gibskov og NNP Fussingø kan slå portene op til en vildere natur i år, som planlagt.

Til maj kommer Danmarks største møde om naturen, Naturmødet, igen til Hirtshals, og i år er vi med både med en stand og et indslag på en scene. Vi glæder os rigtig meget til at udbrede det gode budskab om den vilde natur til høj som lav, og til at deltage i samtalen om det vigtigste vi har: vores natur. Eller måske blot "naturen", for mon ikke vi skal til at omtale den som sin egen, snarere end vores, med ret til at eksistere på lige fod med os.

Vi glæder os derfor rigtig meget til det kommende års arbejde, og vi vil gøre vores indflydelse gældende alle de steder vi kan, for at sikre en fremtid med en vildere natur. Tak fordi du har været med så langt, vi håber du vil være med i det kommende år også!

Find din lokalafdeling

Vi har af administrative grunde sammenlagt nogle lokalafdelinger, og i den anledning ført de gmail-adresser vi startede ud med, ind under vores eget system. Derfor er der nye mailadresser til alle lokalafdelinger.

Oversigt over lokalafdelinger for DVN:

- nordsjl@danmarksvildnatur.dk (Nordsjælland, tidligere hhv. Hillerød og Helsingør)
- midtsjl@danmarksvildnatur.dk (Midtsjælland)
- sydjld@danmarksvildnatur.dk (Syddjælland)
- midtjld@danmarksvildnatur.dk (Midtjylland)
- mols@danmarksvildnatur.dk (Mols)
- fyn@danmarksvildnatur.dk (Fyn)
- holstebro@danmarksvildnatur.dk (Holstebro)
- jammerbugt@danmarksvildnatur.dk (Jammerbugt)
- Kbh@danmarksvildnatur.dk (København)

Tøv ikke med at kontakte den afdeling der er dig nærmest, hvis du har lyst til at bidrage til lokalafdelingens arbejde.

Det officielle nyhedsbrev fra Foreningen Danmarks Vilde Natur

www.danmarksvildnatur.dk

info@danmarksvildnatur.dk

www.facebook.com/danmarksvildnatur

Bank 9070-1633530994 • MobilePay 630913 • CVR 42914142

[Frameld dig dette nyhedsbrev](#)